

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1127/2017
21.03.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Ђорђе Протић, адвокат из ..., против туженог Града Београда, кога заступа Правобранилаштво Града Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7594/15 од 15.12.2016. године, у седници одржаној 21.03.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7594/15 од 15.12.2016. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7594/15 од 15.12.2016. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3355/11 од 27.03.2013. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, на име накнаде штете због изгубљене добити, плати укупно 365.582,35 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе одређене овим ставом изреке, почев од 15.-тог у наредном месецу за текући месец па до исплате, као и 73.116,47 динара на име пореза на приход. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати 94.500,00 динара са законском каматом почев од 27.03.2017. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7594/15 од 15.12.2016. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке па је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због изгубљене добити плати укупно 365.582,35 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе одређене овим ставом изреке, почев од 15.-тог у наредном месецу за текући месец па до исплате, као и 73.116,47 динара на име пореза на приход. Ставом другим изреке преиначено је и решење о трошковима поступка садржано у ставу

другом изреке првостепене пресуде, па је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 49.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбе члана 395. ЗПП и предлажући да се о овој ревизији одлучује као изузетно дозвољеној.

Решењем РЗ 22/17 од 01.03.2017. године Апелациони суд у Београду је предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца у смислу члана 395. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да је правилан став Апелационог суда у Београду да су у конкретном случају испуњени услови из члана 395. ЗПП, за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, с обзиром да се ради о великом броју предмета са истоврсним тужбеним захтевима па постоји потреба решавања правног питања од општег интереса, а и због потребе уједначавања судске праксе, на основу чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 361. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује. Осталим наводима ревизије не указује се на битне повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 398. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилац је 09.03.2005. године, надлежном органу туженог, поднео захтев за издавање дозволе за обављање делатности ауто-такси превоза путника на територији Града Београда и доставио доказе о испуњености тражених услова. Решењем Секретаријата за привреду Градске управе Града Београда број ... од 24.09.2005. године, захтев тужиоца је одбијен, уз образложење да нема слободног места за такси возило, предвиђеног Програмом потреба за такси превозом за текућу годину, због чега не испуњава услов из члана 6. став 1. тачка 7. Одлуке о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 12/02, 5/03 и 14/04). Одлуком Уставног суда I-У. бр. 53/04 од 29.09.2005. године, објављеном у „Сл. Гласнику РС“ од 21.10.2005. године, утврђено је да су неуставне и незаконите одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 12/02, 5/03 и 14/04), као и одредба тачке 3. Плана потребе за ауто-такси превозом у Граду Београду у 2005. години („Сл. лист Града Београда“ број 38/04). Након доношења ове одлуке Уставног суда, ступила је на снагу нова Одлука о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 29/05), која није била

предмет оцене Уставног суда, а којом је поново предвиђено ограничење броја предузетника који могу обављати ауто-такси делатност.

Против решења туженог од 24.09.2005. године тужилац је изјавио жалбу, која је решењем другостепеног органа од 19.06.2006. године, одбијена, као неоснована. Против коначне одлуке туженог тужилац је водио више управних спорова (У 1611/06, У 231/07, У 1090/07 и У 2228/07), а 07.03.2006. године туженом је поднео захтев за измену појединачног акта од 24.09.2005. године, о коме је Секретаријат за саобраћај Града Београда одлучио решењем од 29.02.2008. године, којим је тужиоцу дата сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза, као самосталном предузетнику. На основу овог решења тужилац је 04.03.2008. године уписан у Регистар привредних субјеката у АПР-у, као предузетник који обавља делатности ауто-такси превоза. Пре подношења захтева туженом за обављање ауто-такси делатности, тужилац је до 29.07.2005. године био запослен у ... радњи, као самостални предузетник. Оценом налаза и мишљења судског вештака, утврђено је да је због немогућности да обавља ауто-такси делатност у периоду од 30.07.2005. до 04.03.2008. године, онемогућен да оствари приход у висини од 365.582,35 динара и 73.116,47 динара на име пореза на приход.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу накнади утврђени износ изгубљене добити, али је побијаном пресудом првостепена одлука преиначена тако што је одбијен тужбени захтев за накнаду штете на име изгубљене добити од 365.582,35 динара са припадајућом каматом и 73.116,47 динара на име пореза на приход.

Врховни касациони суд налази да се неосновано наводима ревизије указује да је, побијаном одлуком, погрешном применом материјалног права утврђено да у конкретном случају нема неправилног и незаконитог рада из члана 172. Закона о облигационим односима.

Наиме, првостепена одлука надлежног органа туженог, којом је одбијен захтев тужиоца за добијање сагласности за обављање делатности ауто-такси превоза путника, донета је 24.09.2005. године, уз образложење да није испуњен услов из члана 6. став 1. тачка 7. Одлуке о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 12/02, 5/03 и 14/04), којом је било предвиђено да физичко лице може обављати такси превоз ако, поред општих услова предвиђених Законом о превозу у друмском саобраћају, испуњава и услове предвиђене овом Одлуком, међу којима је и услов да постоји слободно место за такси возило према Годишњем плану потреба. Жалба тужиоца изјављена против наведене одлуке, одбијена је решењем другостепеног органа од 19.06.2006. године.

У време доношења првостепеног решења, била је на снази Одлука о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 12/02, 5/03 и 14/04), којом су, чланом 6, прописани услови за добијање сагласности за обављање ауто-такси делатности, а ставом 1. тачка 7. овог члана, као један од услова предвиђено је и да постоји слободно место за такси возило према Годишњем плану потреба. Одлуком Уставног суда I-У. бр. 53/04 од 29.09.2005. године (објављеном у „Сл. Гласнику РС“ од 21.10.2005. године), утврђено да је ова Одлука туженог

неуставна и незаконита. Међутим, већ 25. октобра 2005. године, у "Сл. гласнику РС", бр. 91/2005, објављен је Закон о изменама Закона о превозу у друмском саобраћају, којим је измењена одредба члана 36. Закона о превозу у друмском саобраћају, тако што је брисан став 4. овог члана, о забрани ограничавања броја ауто-такси превозника, након чега је тужени новом Одлуком о ауто-такси превозу поново предвидео ограничење броја ауто-такси превозника на територији Града Београда. Ова одлука туженог објављена у „Сл. листу Града Београда“ бр. 29/05, 27.12.2005. године. Прелазним одредбама из члан 43. Одлуке, прописао је да ће се поступци по пријави за упис у регистар за обављање такси превоза који су започети, а по којима није донето решење до почетка примене овог прописа, наставити по одредбама ове одлуке. Применом члана 48. ове Одлуке, она је ступила на снагу 28.12.2005. године. Њена законитост и уставност није оспоравана пред Уставним судом.

Из наведеног произилази да је забрана ограничавања броја ауто-такси превозника важила само у периоду од 21.10.2005. године (објављивање одлуке Уставног суда) до 28.12.2005. године – када је ступила на снагу нова Одлука о ауто-такси превозу, којом је ово ограничење поново уведено.

Имајући у виду изнето, као и да је првостепена одлука туженог којом је одлучено о захтеву тужиоца донета 24.09.2005. године, у складу са тада важећом Одлуком о ауто-такси превозу („Сл. лист Града Београда“ бр. 12/02, 5/03 и 14/04), а пре 21.10.2005. године, односно пре објављивања одлуке Уставног суда од 29.09.2005. године, као и да је другостепена одлука донета 19.06.2006. године, применом одредаба нове Одлуке туженог („Сл. листу Града Београда“ бр. 29/05), која није била предмет оцене Уставног суда, којом је поново предвиђено ограничавање броја ауто-такси превозника, то Врховни касациони суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да су, органи тужене приликом доношења спорних решења, поступали у складу са прописима важећим у време њиховог доношења, због чега у радњама органа туженог нема неправилног, односно незаконитог поступања, па нема ни неправилног и незаконитог рада из члана 172. Закона о облигационим односима, као основа за накнаду штете. Поред наведеног, одлука Уставног суда У бр.53/04 од 29.09.2005. године, којом је утврђена неуставност Одлуке туженог о ауто-такси превозу, не садржи одредбу у смислу члана 58. наведеног Закона, која предвиђа да ће се последице примене неуставне одлуке отклонити накнадом штете лицима чија су права повређена појединачним актом, па ни по овом основу није наступио услов за накнаду штете тужиоцу.

Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи ревизије којима се указује да су приликом доношења побијане одлуке погрешно примењене одредбе о правном дејству одлуке Уставног суда и немогућности ретроактивне примене прописа које је применио тужени приликом одлучивања о захтеву тужиоца. Наиме, када Уставни суд утврди да пропис или општи акт није у сагласности са Уставом или са законом, тај пропис или општи акт престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику РС“, како је то прописано чланом 51. став 1. и 2. тада важећег Закона о поступку пред Уставним судом и правним дејством његових одлука („Сл. гласник РС“ бр. 32/91, 67/93, 101/2005), а применом члана 56. став 2. истог Закона, они се неће ни примењивати од дана објављивања одлуке Уставног суда, ако из одлуке произилази да су ти прописи и други општи акти несагласни Уставу или закону.

Правилна примена наведених законских одредаба, а у складу са утврђеним чињеничним стањем, подразумева да су органи туженог, одлучујући о захтеву тужиоца, могли применити само прописе који су били на снази у време доношења одлука, што значи да су и приликом доношења другостепеног решења могли применити само нову Одлуку о ауто-такси превозу, која је ступила на снагу 28.12.2005. године, након што је 03.11.2005. године ступио на снагу Закон о изменама Закона о превозу у друмском саобраћају, којим су брисане одредбе о забрани ограничавања броја ауто-такси превозника. Ова одлука није била предмет оцене Уставног суда, па су неосновани наводи ревизије да су органи туженог одлучујући о пријави тужиоца применили одредбе Одлуке туженог, које нису у сагласности са Уставом, јер о томе може одлучивати само Уставни суд.

Неосновано се ревизијом тужиоца указује да је штету претрпео због непоступања органа туженог по његовом захтеву у примереном року. Наиме, о захтеву тужиоца одлучено је решењем органа туженог од 24.09.2005. године, другостепено решење, којим је његова жалба одбијена, донето је 19.06.2006. године, а одлука по захтеву тужиоца за измену правноснажног решења 24.09.2005. године, којим му је одобрено бављење ауто-такси делатношћу донета је 29.02.2008. године, тако да се не може говорити о непримерено дугом року за одлучивање, како се то неосновано наводи у ревизији.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић